

Katedra
dějin umění

Univerzita Palackého
v Olomouci

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Druh práce: Magisterská diplomová práce
Druh posudku: Posudek oponentky/oponenty práce

Autorka/autor posudku: Mgr. Zuzana Macurová, Ph.D.

Autorka/autor práce: Bc. Petr Šíma
Studijní program: Teorie a dějiny výtvarných umění
Název práce: Kardinál Bedřich Egon z Fürstenberga a jeho obrazové akvizice v letech 1854–1873
Vedoucí práce: doc. PhDr. Jana Zapletalová, Ph.D.

1. Kritické zhodnocení práce

Kritéria hodnocení	Splňuje bez výhrad	Splňuje s drobnými výhradami	Splňuje s výhradami	Nesplňuje
Formální a jazyková kritéria				
Práce splňuje požadavky na rozsah	☒	☐	☐	☐
Práce má odpovídající jazykovou úroveň (pravopis, stylistika)	☐	☒	☐	☐
Dodržení zásad citačních pravidel, jednotnost poznámkové aparátu, bibliografie a pramenů	☐	☒	☐	☐
Zpracování příloh (zejména kvalita obrazové přílohy)	☒	☐	☐	☐
Celková typografická úprava	☒	☐	☐	☐
Obsahová kritéria				
Práce jasně formuluje své cíle a metody jejich dosažení	☒	☐	☐	☐
Práce dosahuje stanovených cílů	☐	☐	☒	☐

Katedra dějin umění

Filozofická fakulta Univerzity Palackého v Olomouci

Křížkovského 511/10 | 771 47 Olomouc | +420 585 633 442 | zuzana.komarkova@upol.cz

www.ff.upol.cz | www.dejinyumeni.upol.cz

Práce je logicky strukturována	☒	☐	☐	☐
Práce kriticky pracuje s primárními prameny i sekundární literaturou	☐	☐	☒	☐
Autorčiny/autorovy soudy a hodnocení jsou argumentačně podloženy	☐	☐	☒	☐
Autorka/autor umí pracovat s odbornou terminologií a v práci ji správně používá	☒	☐	☐	☐
V závěru práce jsou jasně vyjádřeny cíle, jichž autorka/autor dosáhla/dosáhl	☐	☒	☐	☐
Celkový přínos práce				
	ano		ne	
Práce je kompilační prací	☐		☒	
Práce se zabývá dosud nezpracovaným tématem	☒		☐	
Práce přináší nové poznatky	☒		☐	
Práce navrhuje nové metodické přístupy či novou interpretaci	☒		☐	
Průběh zpracování práce (vyplňují pouze vedoucí prací)				
	ano		ne	
Autorka/autor čteně a v dostatečné míře konzultoval s vedoucí/vedoucím práce	☐		☐	
Autorka/autor přicházel se samostatnými tvůrčími podněty	☐		☐	

2. Celkové hodnocení práce (slovní hodnocení)

Petr Šíma si jako téma své diplomové práce zvolil dosud jen fragmentárně probádané umělecké akvizice olomouckého arcibiskupa Bedřicha z Fürstenberga. Vzhledem k rozsáhlosti archivního materiálu, uloženého navíc v několika fondech, se rozhodl zaměřit pouze na malby pořízené v první polovině Fürstenbergova episkopátu. Výzkum je založen zejména na archivní rešerši, kterou diplomant provedl velice důkladně. V archivních fondech se mu podařilo dohledat nové relevantní údaje k Fürstenbergovým akvizicím. Díky jeho úsilí jsou tyto informace poprvé uceleně prezentovány. Problém však nastává v dalších badatelských fázích, které na archivní průzkum přirozeně navazují.

V interpretaci nalezeného materiálu se Šíma dopustil jedné zásadní chyby, která výrazně poznamenala výsledky jeho bádání. V ZAO-O, fond AO, NAD 1694, č. pom. 697, inv. č. 3455, sig.

FB39, karton 1500, Účetní výkazy a výtahy aj. (1868–1891) se nachází soupis dvaceti maleb, které autor považuje za seznam nakoupených děl. Jak však publikovala již Olga Pujmanová v příspěvku Mino da Fiesola v Olomouci, *Umění* 37, 1989, s. 227–239 (který diplomant bohužel nezná), nejedná se o seznam zakoupených děl, ale nabízených, ze kterých si arcibiskup vybral pouze šest, které jsou v seznamu označeny křížkem. Pouze tato šestice, zachycující nástěnné malby z římské baziliky San Clemente, byla zakoupena, jak ostatně vyplývá i z dalších archivních materiálů (ZAO-O, fond AO, NAD 1694, č. pom. 697, inv. č. 3455, sig. FB39, karton 1500, Účetní výkazy a výtahy aj. (1868–1891), fol. 166). Jedná se o šest akvarelů, které Šíma uvádí pod č. k. 33 jako *Sv. Klement – šest akvarelů*. Díky spojení s nabídkovým seznamem je však lze ztotožnit s konkrétními díly – Sv. Cyril před císařem Michalem III. (č. k. 15), Sv. Cyril křtí Slované (č. k. 16), Nesení ostatků sv. Klementa (č. k. 24), Zmrtvýchvstání sv. Klementa (č. k. 25), Archanděl Gabriel a Michael se sv. Cyrilem a Metodějem (č. k. 26), Madona (č. k. 11). Tato chyba se tedy přirozeně promítla i do výsledků Šímovy bádaní. Diplomant v textu hovoří o pěti desítkách maleb, které lze z velké části nově spojit s akvizičními snahami arcibiskupa Fürstenberga, ve skutečnosti je jich však o dvacet méně, přičemž šestici z „nově“ identifikovaných zmiňuje již Pujmanová ve výše citovaném textu.

Je škoda, že u některých děl autor zůstává „na půli cesty“, příliš se drží doposud publikovaných poznatků, které nekriticky přebírá a nesnaží se je revidovat, i když se to přímo nabízí:

- k portrétu císařovny Alžběty od Franze Schrotzberga (č.k. 6), který je dle Šímy nedochován, srov. portrét císařovny z kroměřížské sbírky připsaný s otazníkem Antonu Einslemu (obr. 36) a portrét císařovny Alžběty od Schrotzberga z liechtensteinských sbírek, inv. č. GE 1657.
- u portrétu Leopolda Viléma od Franze Eybla (č.k. 9), mj. kustoda císařské galerie, se autor spokojuje s tvrzením převzatým ze starší literatury, že předlohu, podle níž byla kopie vytvořena, neznáme. Sám se o identifikaci předlohy očividně ani nepokusil (srov. portrét Leopolda Viléma od Petera Thyse z Kunsthistorisches museum, Gemäldegalerie, 370).

U jasně identifikovaných děl bych očekávala důkladnější heuristiku. V jejich případě by navíc bylo vhodné katalogová hesla opatřit kompletní bibliografií.

Práce je psaná kultivovaným jazykem s občasnými, ale drobnými gramatickými chybami (skloňování cizojazyčných jmen, interpunkce apod.) a překlepy. V textu se však občas vyskytnou:

- problematické termíny (např. s. 8: *Biskup Vilém Prusinovský z Vickova (1534–1570) byl dalším milovníkem umění na olomouckém stolci.*)
- zkratkovitá tvrzení (např. s. 9: *Obrazy zasílal na pražský hrad, neboť tamější sbírky pocházející z doby Rudolfa II. (1552–1612) odcizila švédská vojska během třicetileté*

války; s. 70: Dle inventáře zde byly některé obrazy špatné, různé, velké, nebo malé. Tento popis je sice nedostačující, ale naznačuje, že stav obrazů nebyl v této době zrovna nejlepší.)

- nejasné či nepřesné formulace (např. s. 16: *Z akvizic kardinála Bedřicha Fürstenberga zde najdeme informace o rozměrném plátně Korunování trním od Baciccia nebo Podobizně papeže Pia V. Ani jedno zmíněné plátno není spojeno s akviziční činností kardinála Fürstenberga; s. 14: ...v olomoucké pobočce Moravského zemského archivu).*

Další drobné nepřesnosti vyskytující se v textu:

- Jméno Magdaleny Nespěšné Hamsíkové se píše bez spojovníku; v pozn. 35 jméno Jitky Jonové chybně uvedeno jako Johnová; Francesco Zeri několikrát mylně uváděn jako Zuri.
- U Tintoretta na s. 9 a Leopolda Kupelwiesera na s. 12 jsou uvedena chybná životopisná data; u některých dalších zmíněných osobností autor uvádí konkrétní roky narození či úmrtí, i když jsou známá jen přibližně (např. Baldassarre d'Anna (1560–1639), přesněji by mělo být (kol. 1560 – po 1639), rovněž u Scipiona Pulzoneho či Jörga Breue st. není přesný rok narození znám).
- U úvodních studií ke katalogům olomoucké a kroměřížské obrazárny jsou mylně jako autoři uvedeni editoři jednotlivých publikací (př. pozn. 23, 32, 38).
- V seznamu literatury chybí Červenka (bez roku vydání) uvedený v pozn. 44 a Juřík 2014 uvedený v pozn. 128.
- Text Anny Lisy Genovese, L'“Autoritratto” di Raffaello nella collezione di Don Marcello Massarenti je publikován v jiném zdroji, než je uvedeno v seznamu literatury
- Jak v pozn. aparátu, tak v seznamu literatury občas chybí odkaz na konkrétní stránku, příp. rozsah stran u kapitol.

I přes výše zmíněné nedostatky, výtky a problematické interpretace však práci, otevírající zajímavou kapitolu o objednatelských a akvizičních aktivitách olomouckých arcibiskupů, hodnotím jako přínosnou a doporučuji ji k obhajobě.

Dotazy na diplomanta:

Jste si jist, že je možné ztotožnit v Římě působícího Guglielma Ewinga se sochařem Georgem Edwinem Ewingem?

Píšete, že dochované obrazy považujete za cenný doklad uměleckého mecenátu a osobního vkusu kardinála Fürstenberga. Co rozumíte pod pojmem umělecký mecenát? Jak byste charakterizoval kardinálův osobní vkus?

Katedra
dějin umění

Univerzita Palackého
v Olomouci

3. Výsledné hodnocení:

Práci doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnotit stupněm D

Datum: 12. 8. 2022

Podpis:

Katedra dějin umění

Filozofická fakulta Univerzity Palackého v Olomouci

Křížkovského 511/10 | 771 47 Olomouc | +420 585 633 442 | zuzana.komarkova@upol.cz

www.ff.upol.cz | www.dejinyumeni.upol.cz